

ĐỔI MỚI CÔNG TÁC QUẢN LÝ CHÌA KHÓA THỰC HIỆN THÀNH CÔNG GIÁO DỤC PHỔ THÔNG TẠI TỈNH QUẢNG NAM

*RENOVATION IN MANAGEMENT THE KEY TO SUCCESSFUL IMPLEMENTATION
OF GENERAL EDUCATION IN QUANG NAM PROVINCE*

HÀ THANH QUỐC

Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Quảng Nam

THÔNG TIN	TÓM TẮT
<p><i>Ngày nhận: 10/9/2020</i> <i>Ngày nhận lại: 20/9/2020</i> <i>Duyệt đăng: 25/9/2020</i> <i>Mã số: TCKH-S03T9-B32-2020</i> <i>ISSN: 2354 – 0788</i></p> <p>Từ khóa: <i>quản lý giáo dục, giáo dục phổ thông, giáo dục và đào tạo tỉnh Quảng Nam.</i></p> <p>Key words: <i>management of education, general education, education and training in Quang Nam province.</i></p>	<p><i>Bài viết trình bày một số kết quả công tác giáo dục phổ thông tỉnh Quảng Nam trong các năm qua. Một trong những nguyên nhân dẫn đến thực trạng đó là công tác quản lý giáo dục. Trên cơ sở đó, bài viết đề xuất một số định hướng đổi mới công tác quản lý nhằm thực hiện thành công sự nghiệp giáo dục phổ thông tại tỉnh Quảng Nam trong bối cảnh hiện nay.</i></p> <p>ABSTRACT</p> <p><i>The article presents some results of general education in Quang Nam province in recent years. One of the reasons for that current situation is the management of education. On that basis, the article proposes some guidelines to renovate the management in order to successfully implement the cause of general education in Quang Nam province in the current context.</i></p>

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Ngày 04/11/2013, Ban Chấp hành Trung ương ban hành Nghị quyết 29-NQ/TW về đổi mới căn bản toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường theo định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế. Để triển khai thực hiện Nghị quyết nêu trên, ngày 25/4/2014, từ Tỉnh ủy đến Ủy ban Nhân dân, Sở/Phòng Giáo dục và Đào tạo tỉnh Quảng Nam đã ban hành rất nhiều văn bản pháp lý, làm cơ sở quản lý công tác giáo dục nói chung và giáo dục phổ thông nói riêng trên địa bàn toàn tỉnh. Trong những năm qua, được sự quan tâm của Tỉnh ủy,

Hội đồng Nhân dân tỉnh, ủy Ban Nhân dân tỉnh, sự phối hợp của các cơ quan ban ngành, đặc biệt là sự nỗ lực không ngừng, tâm huyết của đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên trong toàn ngành, giáo dục Quảng Nam đã có những chuyển biến tích cực, từng bước khẳng định vai trò, vị trí của mình trong khu vực và quốc gia, góp phần tích cực trong công cuộc xây dựng đất nước. Qua gần 5 năm lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện quyết liệt đến nay, hầu hết các chỉ tiêu đề ra đến năm 2020 của tỉnh đều đã đạt. Đa số chỉ tiêu đến năm 2025 đang thực hiện với nhiều triển vọng đạt kết quả cao. Tuy nhiên, công tác giáo dục phổ thông tỉnh Quảng Nam còn nhiều hạn chế

nhất định. Nguyên nhân dẫn tới thực trạng nêu trên đó là công tác quản lý giáo dục của Quảng Nam trong những năm qua còn nhiều điểm chưa khoa học, chưa phù hợp với thực tiễn địa phương. Đổi mới công tác quản lý giáo dục phổ thông tại Quảng Nam trong bối cảnh hiện nay là điều tất yếu mang tính cấp thiết.

2. KẾT QUẢ CÔNG TÁC GIÁO DỤC PHỔ THÔNG TẠI QUẢNG NAM GIAI ĐOẠN 2015 - 2020

Tính đến ngày 05/9/2020, trên địa bàn tỉnh Quảng Nam có 514 trường phổ thông (239 trường tiểu học; 218 trường trung học cơ sở; 57 trường trung học phổ thông) với 356763 học sinh. Chất lượng giáo dục đại trà được duy trì tốt, tỷ lệ tốt nghiệp ngang với mặt bằng chung của cả nước (năm 2015: 89.29%; năm 2016: 87.35%; năm 2017: 94.01%; năm 2018: 95.53%; năm 2019: 89.07%). Chất lượng mũi nhọn có nhiều khởi sắc qua các năm (2016: 28 giải; năm 2017: 31 giải; năm 2018: 31 giải; năm 2019: 30 giải; năm 2020: 33. Tỷ lệ học sinh đỗ đại học hằng năm cao hơn mặt bằng chung của cả nước (Năm 2015, tỷ lệ: 49.47%; năm 2016: 35%; năm 2017: 56.03%; năm 2018: 59.94%; năm 2019: 48.1%, cả nước 44.07%).

Xây dựng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục để đáp ứng đổi mới căn bản toàn diện giáo dục đào tạo là ưu tiên hàng đầu trong chỉ đạo. Đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý ngày càng đảm bảo số lượng và chất lượng được nâng lên. Cả tỉnh có 18.424 giáo viên, 1791 cán bộ quản lý giáo dục các cấp và 4948 nhân viên. Trong đó có 06 tiến sĩ, 03 nghiên cứu sinh và 296 thạc sỹ. Tỷ lệ GV đạt chuẩn - trên chuẩn: tiểu học: 100%-94.37%; trung học cơ sở: 99.96%-78,26% và trung học phổ thông: 99.88%-7.94%.

Cơ sở vật chất được đầu tư theo hướng chuẩn hóa. Đến nay đã có 367 trường học đạt chuẩn (chiếm tỷ lệ 71.4%), trong đó: tiểu học 189 trường, tỷ lệ 76.8% (có 60 trường đạt chuẩn mức 2); trung học cơ sở 157 trường, tỷ lệ 72.7%;

trung học phổ thông 22 trường tỷ lệ 40.7%. Với tỷ lệ này, Quảng Nam tiếp tục dẫn đầu các tỉnh Duyên hải miền Trung về công tác xây dựng trường đạt chuẩn quốc gia.

Lãnh đạo ngành giáo dục đã tập trung thực hiện đổi mới công tác quản lý, nâng cao chất lượng đội ngũ; quan tâm tổ chức các hoạt động chuyên môn, nhất là tổ chức sinh hoạt, tập huấn nâng cao năng lực cho đội ngũ; tăng cường công tác thanh, kiểm tra không báo trước nhằm phát hiện những biểu hiện tiêu cực để xử lý, chấn chỉnh kịp thời. Việc triển khai thực hiện chương trình sách giáo khoa phổ thông mới theo Nghị quyết 88/2014/QH13 của Quốc hội, như lựa chọn sách giáo khoa, biên tập tài liệu địa phương, đầu tư cơ sở vật chất, xây dựng đội ngũ được quan tâm. Việc này đã được Đoàn công tác của Ủy ban Văn hóa, Thanh niên, Thiếu niên, Nhi đồng của Quốc hội kiểm tra, giám sát và đánh giá rất cao. Giáo dục Quảng Nam trong thời gian qua có nhiều khởi sắc, hằng năm được Bộ Giáo dục và Đào tạo tặng Bằng khen có thành tích xuất sắc trong phong trào thi đua đổi mới sáng tạo của ngành.

Tuy nhiên, trong chỉ đạo thực hiện nội dung trong phân cấp quản lý giáo dục theo Nghị định 115/2010/NĐ-CP của Chính phủ còn nhiều bất cập: Đối với cấp huyện, thị xã, thành phố, việc chỉ đạo, điều hành, thực hiện các nội dung theo phân cấp quản lý giáo dục có nơi, có lúc, có nội dung chưa thống nhất, hiệu quả chưa cao nên chưa phát huy đầy đủ, mạnh mẽ vai trò, vị trí của phòng Giáo dục và Đào tạo trong các hoạt động liên quan đến công tác giáo dục và đào tạo. Cơ sở vật chất trường học tuy có được quan tâm đầu tư, nhưng do nguồn lực có hạn nên ở một số địa phương trường lớp học bị xuống cấp, chưa đáp ứng trong việc đổi mới giáo dục; việc điều hòa luân chuyển giáo viên đã có triển khai nhưng chưa triệt để giải quyết tình trạng thừa thiếu cục bộ; chất lượng giáo dục tuy có nhiều khởi sắc nhưng không đồng đều giữa các địa phương, nhất là đối với miền núi, vùng khó khăn.

Một số nguyên nhân của thực trạng nêu trên, bao gồm: một số cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận, đoàn thể chính trị - xã hội chưa quán triệt đầy đủ quan điểm đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo nên chưa thường xuyên quan tâm sâu sát để lãnh đạo, chỉ đạo đạt hiệu quả cao nhất. Việc thực hiện xã hội hóa giáo dục còn nhiều vướng mắc, thiếu tính nhất quán nên triển khai chưa đạt hiệu quả cao, ảnh hưởng đến phát triển giáo dục - đào tạo. Kinh phí đầu tư thấp so với nhu cầu thực tế thực hiện các nhiệm vụ giáo dục và đào tạo; có đề án, kế hoạch đã được phê duyệt nhưng còn thiếu kinh phí để triển khai thực hiện (Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Quảng Nam, 2020).

3. MỘT SỐ BIỆN PHÁP ĐỔI MỚI CÔNG TÁC QUẢN LÝ GIÁO DỤC GÓP PHẦN THỰC HIỆN THÀNH CÔNG ĐỔI MỚI CĂN BẢN, TOÀN DIỆN GIÁO DỤC PHỔ THÔNG TẠI QUẢNG NAM GIAI ĐOẠN 2020-2025

Rà soát, quy hoạch, phát triển mạng lưới cơ sở giáo dục phổ thông trên địa bàn tỉnh: tiếp tục triển khai thực hiện tốt Đề án sắp xếp lại trường, điểm trường, lớp học gắn với việc bố trí đội ngũ cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên ngành giáo dục tỉnh Quảng Nam đến năm học 2024-2025 theo Quyết định số 2428/QĐ-UBND ngày 04/9/2020 của ủy ban nhân dân tỉnh. Tạo thuận lợi cho việc học tập của học sinh gắn với các điều kiện bảo đảm chất lượng, đáp ứng yêu cầu đổi mới chương trình giáo dục mầm non, phổ thông. Tham mưu xây dựng và triển khai thực hiện có hiệu quả Đề án "Hỗ trợ phát triển giáo dục miền núi tỉnh Quảng Nam, giai đoạn 2021-2025". Triển khai thực hiện có hiệu quả kế hoạch số 4448/KH-UBND ngày 05/8/2020 của UBND tỉnh về phát triển Giáo dục mầm non trên địa bàn tỉnh Quảng Nam, giai đoạn 2020-2025.

Nâng cao chất lượng, chuẩn hóa đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục các cấp: Rà soát, đánh giá thực trạng chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục các cấp theo chuẩn quy định. Xây dựng kế hoạch và tổ chức

bồi dưỡng, đào tạo lại đội ngũ giáo viên phổ thông đáp ứng yêu cầu triển khai chương trình, sách giáo khoa mới. Nâng cao trình độ ngoại ngữ, tin học của nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục các cấp. Tổ chức thi tuyển viên chức giáo viên, xét tuyển viên chức theo Nghị định số 140/2017/NĐ-CP ngày 05/12/2017 của Chính phủ đảm bảo công bằng, khách quan để tuyển chọn đội ngũ có chất lượng. Sắp xếp, bố trí, sử dụng, bổ nhiệm, bổ nhiệm lại, luân chuyển, miễn nhiệm đối với nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục đảm bảo đúng quy định, đúng vị trí việc làm và yêu cầu về tiêu chuẩn chức danh nghề nghiệp.

Phát triển và nâng cao chất lượng giáo dục phổ thông: đổi mới quản lý và nâng cao hiệu quả của giáo dục thường xuyên, giáo dục dân tộc. Tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng sống, bảo đảm an toàn trường học. Triển khai có hiệu quả Đề án tăng cường tiếng Việt cho học sinh tiểu học vùng dân tộc thiểu số giai đoạn 2016-2020, định hướng đến 2025. Đẩy mạnh việc triển khai chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông mới theo đúng lộ trình của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Thực hiện đổi mới phương pháp dạy học theo hướng phát triển toàn diện phẩm chất, năng lực của học sinh. Tích hợp, lồng ghép, tinh giản nội dung dạy học trong chương trình giáo dục phổ thông hiện hành. Tiếp tục củng cố, nâng cao chất lượng phổ cập giáo dục tiểu học và trung học cơ sở. Triển khai thực hiện Quyết định số 522/QĐ-TTg ngày 14/5/2018 của Thủ tướng Chính phủ về Đề án giáo dục hướng nghiệp và định hướng phân luồng học sinh phổ thông giai đoạn 2018-2025. Nâng cao chất lượng tư vấn nghề, thực hiện kết hợp dạy văn hóa giáo dục thường xuyên với dạy nghề. Thực hiện hiệu quả công tác giáo dục tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, kỹ năng sống cho học sinh thông qua các hoạt động giáo dục và trải nghiệm. Triển khai thực hiện có hiệu quả kế hoạch số 4640/KH-UBND ngày 12/8/2020 của UBND tỉnh về xây dựng "Trường học hạnh phúc". Đẩy mạnh công tác giáo dục thể chất, hoạt động thể

thao, y tế trong các cơ sở giáo dục. Triển khai biện pháp phòng chống đuối nước cho học sinh phổ thông; Tiếp tục triển khai có hiệu quả chương trình sửa học đường đối với học sinh tiểu học tại 06 huyện miền núi cao tỉnh Quảng Nam theo đúng tinh thần Nghị quyết số 15/2019/NQ-HĐND ngày 17/12/2019 của HĐND tỉnh. Tăng cường các biện pháp phòng ngừa, ứng phó với dịch bệnh, đặc biệt là dịch Covid-19.

Nâng cao chất lượng dạy học ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Anh: Thực hiện đào tạo, bồi dưỡng nâng cao trình độ ngoại ngữ, năng lực sư phạm cho đội ngũ giáo viên ngoại ngữ, đáp ứng yêu cầu và tiến độ triển khai Chương trình giáo dục phổ thông. Tiếp tục triển khai dạy tiếng Anh tự chọn cho học sinh lớp 1, lớp 2.

Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy, học và quản lý giáo dục: Tích hợp các hệ thống thông tin quản lý hiện có vào cơ sở dữ liệu ngành; Xây dựng và triển khai các phần mềm quản lý, kết nối liên thông dữ liệu với phần mềm cơ sở dữ liệu ngành. Triển khai giải pháp tuyển sinh trực tuyến với các lớp đầu cấp học ở những nơi có đủ điều kiện. Tiếp tục tổ chức dạy học trực tuyến, qua truyền hình tại các trường phổ thông. Tham mưu thực hiện đề án về số hóa dữ liệu ngành, triển khai thực hiện dịch vụ công trực tuyến mức độ 3, 4. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học, kiểm tra, đánh giá và quản lý giáo dục, quản trị nhà trường. Triển khai đồng bộ các phần mềm phục vụ tốt cho công tác quản lý chuyên môn như: phần mềm quản lý học tập, phần mềm quản lý đề trắc nghiệm trực tuyến, phần mềm kế toán, phần mềm quản lý tài sản. Tiếp tục thực hiện việc bồi dưỡng giáo viên bằng hình thức trực tuyến; Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy, học và quản lý.

Đẩy mạnh giao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm đối với các cơ sở giáo dục và đào tạo: Nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác tham mưu; tăng cường kỷ luật, kỷ cương hành chính, nâng cao hiệu quả sử dụng thời gian làm việc

trong cơ quan theo đúng tinh thần Chỉ thị số 26/CT-TTg ngày 05/9/2016 của Thủ tướng Chính phủ và Chỉ thị số 26/CT-UBND ngày 13/9/2016 của Chủ tịch Ủy ban Nhân dân tỉnh Quảng Nam. Phát huy vai trò, trách nhiệm người đứng đầu trong quản lý nhà nước về giáo dục và đào tạo; nhất là vai trò của hiệu trưởng trong công tác nhân sự, tài chính, nhiệm vụ chuyên môn; Đẩy mạnh việc phân cấp quản lý, nâng cao trách nhiệm và tạo động lực, tính chủ động, sáng tạo của các cơ sở giáo dục và đào tạo. Tiếp tục giao quyền chủ động xây dựng và thực hiện kế hoạch giáo dục định hướng phát triển năng lực học sinh cho các cơ sở giáo dục phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường, địa phương và khả năng học tập của học sinh. Tiếp tục thực hiện việc công khai đối với cơ sở giáo dục và đào tạo thuộc hệ thống giáo dục quốc dân theo quy định tại Thông tư số 36/2017/TT-BGDĐT ngày 28/12/2017 của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Thường xuyên kiểm tra, giám sát, không để xảy ra tình trạng lạm thu, tình trạng dạy thêm, học thêm trái với quy định; Quản lý chặt chẽ hoạt động của các trung tâm tin học, ngoại ngữ, trung tâm giáo dục kỹ năng sống....

Hội nhập quốc tế trong giáo dục và đào tạo: Các cơ sở giáo dục phổ thông và giáo dục thường xuyên đẩy mạnh hội nhập quốc tế thông qua hợp tác với các cơ sở giáo dục có chất lượng cao của nước ngoài để trao đổi kinh nghiệm, phương pháp giảng dạy. Tiếp tục chỉ đạo các cơ sở giáo dục có điều kiện chủ động, tích cực mở rộng hợp tác quốc tế bằng nhiều hình thức như giao lưu, tạo điều kiện để học sinh tiếp xúc với môi trường đào tạo tại các trường học ở nước ngoài. Tăng cường thu hút hợp tác và đầu tư của nước ngoài trong lĩnh vực giáo dục và đào tạo.

Tăng cường cơ sở vật chất đảm bảo chất lượng giáo dục: Tăng cường đầu tư bảo đảm cơ sở vật chất cho chương trình giáo dục phổ thông. Tiếp tục thực hiện chương trình kiên cố hóa trường lớp học, đầu tư xây dựng phòng học để thay thế các phòng học bán kiên cố đã hết niên

hạn sử dụng. Đẩy mạnh hơn nữa việc xây dựng các trường phổ thông đạt chuẩn quốc gia. Khuyến khích việc hình thành các quỹ học bổng khuyến học, khuyến tài nhằm giúp học sinh nghèo có điều kiện vươn lên trong học tập. Tôn vinh, khen thưởng xứng đáng các cá nhân, tập thể có thành tích xuất sắc, đóng góp nổi bật cho sự nghiệp giáo dục và đào tạo. Đẩy mạnh xã hội hóa giáo dục một cách thiết thực và có hiệu quả hơn nữa nhằm tạo cơ hội cho mọi người được đi học, nhất là những người có hoàn cảnh khó khăn, mặt khác tăng thêm nguồn lực cả về mặt tinh thần lẫn vật chất, tạo điều kiện thuận lợi nhất để phát triển sự nghiệp giáo dục và đào tạo.

Phát triển nguồn nhân lực, nhất là nguồn nhân lực chất lượng cao: Tiếp tục đầu tư phát triển hai trường trung học phổ thông chuyên của tỉnh để góp phần tạo nguồn nhân lực chất lượng cao. Tham mưu sửa đổi, bổ sung Nghị quyết Số 31/2016/NQ-HĐND ngày 8/12/2016 của Hội đồng Nhân dân tỉnh về một số chính sách đối với học sinh và giáo viên các trường trung học phổ thông chuyên trên địa bàn tỉnh Quảng Nam từ năm học 2016-2017 đến năm học 2020-2021. Đẩy mạnh nghiên cứu khoa học để nâng cao chất lượng đào tạo; khuyến khích nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục tham gia nghiên cứu, đào tạo sau đại học.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương (2012), Nghị quyết 29-NQ/TW về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục Việt Nam.
2. Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Quảng Nam (2020), Báo cáo Kết quả thực hiện Nghị quyết Đại hội Đại biểu Đảng bộ tỉnh Quảng Nam lần thứ XXI (2015-2020) và chỉ tiêu, nhiệm vụ phát triển giáo dục Quảng Nam trong nhiệm kỳ đến (2020-2025).
3. Tỉnh ủy Quảng Nam (2017), Nghị quyết số 11-NQ/TU về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo tỉnh Quảng Nam đến năm 2020, định hướng đến năm 2025.